

Organ för svenskarna i Estland.

Folkhögskolan.

Som det av Kustbon Nr. 9 framgick, höllo Birkasvännerna sin sedvanliga vinterfest på Folkhögskolan söndagen den 15 ds. Till festen hade samlats äldre och yngre B-V are från alla kringliggande svenskbygder. Varken vormsö-, rikull-, nucköbor eller hapsaliter hade skytt mödan att taga sig fram till festplatsen. Folkhögskolans lokaler voro fullsatta. Det var glädjande se att aibofolket besitter en viljekraft, som icke låter sig hejdas av rådande väg och väderleksförhållanden. Birkasvännerna samlades trots de nästan ofarbara vägarna kring sitt föremål — Folkhögskolan där deras ordförande läraren Bergman med varma och djupgående ord hälsade alla hjärtligt välkomna och där den traditionella sången „Var välkommen envar“ brusade ut med allvar och förståelse.

Stämningen och ordningen voro goda under hela festen. Programmet var omväxlande. Tal hölls av Rektor Byström och lärare Samberg. Den förra behandlade förhandenvarande brännande lantbruksspörsmål, som av åhörarna mottogs med stort intresse. Den senare talaren åter belyste i kraftiga och medryckande ordalag betydelsen av att vara „Birkasvän“. Mellan talen förekom körsång av folkhögskolans elever samt kvartettsång av N. U. F:s manskvartett, vars „pojkar“ äro värda ett erkännande. Vidare upptog programmet deklamation och teater. Det senare utan tvivel dagens mest skritt-

Minnesmärke över svensk frihetskämpe. Wormsöbon J. Liljebäcks minne hedras.

Söndagen den 22 mars hade fosterländska förbundet i Sänna vid Narva anordnat en högtid till minne av den där i april 1919 fallne svenske frihetskämpe Johannes Liljebäck. Hela behållningen av den minnesfest som i samband därmed hölls var anslagen till iordningställande och prydnade av Liljebäcks gravplats.

Johannes Liljebäck var Vormsösvensk. I början av år 1919 gick han ut i estniska frihetskriget och stupade i det avgörande slag, som utkämpades på Nurme gårds ägor i Sänna och varade i 24 timmar. Då Sänna en tid förblev i de rödas händer, begravdes Liljebäck på Nurme gårds område. Initiativet därtill togs av å Nurme gård bosatte Johannes Thalfeld. Den fallne sveptes i linne, skänkt av granngårdens husmoder, I. Jänes. Framdeles kom-

mer ortsbefolkningen också att resa en minnesvård på graven. Invigningen av denna äger rum på segerfestdagen i juni detta år.

Som bekant finnes redan förr på Vormsö en minnessten över Johannes Liljebäck och två andra svenska frihetskämpar.

Sy föreningsfest i Olaisalen.

Svenska församlingens i Tallinn syförening håller sin årligen återkommande försäljning sönd. den 29 mars kl. 5 em. i Mustapeade Klub, Olaisalen. Som vanligt finnes tombola med en mängd vackra vinster; servering m. m. Det är att hoppas våra församlingsbor och andra uppmärksamma detta tillfälle, då ju behållningen helt går till församlingens fattiga.

retande nummer. Pjäsen, som hette „Årsexamen i Ruskaby skola för 50 år sedan“, är avsedd att vara en godmodig kvickhet eller förvrängning över en gamla tiders folkskola, men innehåller därjämte en samling löjligen frågor och svar, typiska katederblommor, som oberoende av undervisningens art kunna förekomma i alla tider. Redan „Ruskabylärares“ utstyrsel och rörelser voro sådana, att publiken höll på att kikna av skratt. Hur skulle det inte då verka när katederblommorna kommo! En livlig applåd visade, att pjäsen var lyckad.

Nu följde en paus under vilken kaffet och bullarna fingo en strykande åtgång. Resten av programmet upptogs av lekar, som under kläm och pli pågingo i c:a två timmar. En mindre paus under vilken skolans elever uppträdde med några trevliga och väl inövade folkdanser avbröt dock leken under några minuter, men med desto större fart fortsattes sedan ända till kl. 7 på kvällen, då „Modersmålets sång“ sjöngs unisont och gästerna nöjda och belåtna med dagens upplevelser återvände hem.

Sjukvården i de svenska församlingarna.

Såsom ett led i den allmänna uppräckningen på olika områden, som den nuvarande regimen medfört i landet, har också Medicinalstyrelsen utarbetat en plan för höjandet av landets sjukvårdsförhållanden. Om förslaget godkännes, kommer förordningen att träda i kraft redan den 1 april.

Som bekant har redan i de svenska församlingarna redan bedrivits ett energiskt arbete för sjukvårdens höjande, varför det åtminstone vad Wormsö och Ruhnu angår torde vara bättre beställt med sjukvården än i någon annan ort på landsbygden. Det nya förslaget innehåller dock en och annan punkt, som väcker betänksamhet hos den, som haft med sjukvård att göra och känner förhållandena i Estlands svenska trakter.

Man måste förvisso antaga att förslaget blivit ur läkarsynpunkt fullt övervägt och står i överensstämmelse med läkarvetenskapens senaste rön. Men inför förslaget om anställandet av en barnmorska-sjuksköterska i varje sjukvårdsdistrikt ställer sig även en icke fackman mycket tveksam. Säger oss icke vanlig, normal allmänbildning, att en sådan sammanställning av barnmorska och sjuksköterska i en person är direkt hälsovådlig? Lite var torde ha fått lära sig, att varje barnsängskvinna befinner sig i ett tillstånd av utomordentlig mottaglighet för all slags smitta. Och det kan knappast vara lämpligt, att en sjuksköterska, som dagligen besöker sjuka av alla slag, samtidigt är barnmorska. Om t. ex. sjuksystemen är borta i en by för att sköta en sjuk med smittosam hjärnhinneinflammation, kan hon omöjligen därifrån kallas till en förlossning.

I ett litet distrikt såsom Ruhnu med 291 invånare och några få födda per år samt ringa antal sjukdomsfall kan det naturligtvis gå för sig med barnmorska och sjuksköterska i en person. Men i en stor församling såsom Wormsö med 2500 invånare och minst ett nyfött barn per vecka räcker

det ej till med en person. Den som i årtal varit i tillfälle att se öns barnmorska och dess sjuksyster i verksamhet, vet vad dessa ha att göra.

Därtill kommer att barnmorskan är en person, som man vill träffa hemma just i det ögonblick hon behövs. En sjuksköterska på landsbygden, som verkligen sköter sina åligganden, vet man aldrig var man har. För Wormsö del har Medicinalstyrelsen för övrigt redan föreslagit en sådan barnmorska-sjuksköterska. Men var har man egentligen tänkt placera henne? Skall hon arbeta i byar och hem? Eller skall hon anställas vid sjukstugan? Det är ju otänkbart att kalla bort sjuksystemen från sjukstugan till förlossningar i byarna. På Wormsö finnes redan både barnmorska, sjuksköterska, läkare och sjukstuga, medan i andra kommuner alltsammans saknas. Om nuvarande barnmorska och sjuksköterska icke skulle ha samma kompetens därför att de äro utbildade den ena i Finland och den andra i Sverige och kanske ha några månaders kortare utbildning än de estniska så uppväges denna brist mer än väl därav att de behärska traktens språk. Man kan ju icke begära, att Wormsö-kvinnor, som gått i skola under den ryska tiden och knappast lämna Wormsö en gång om året, skola behärska estniskan. Om myndigheterna ville på Wormsö vidtaga en reform, som vore nödvändig, så skulle det vara att skaffa en läkare, som kunde svenska. Därigenom skulle många svåra missförstånd undvikas. Omtanken om Wormsö och Ruhnu blir så mycket mer anmärkningsvärd, när man betänker att i hela den stora Noarootsi-Rikholdi-Sutlepp församlingen med omkring 5000 invånare icke finnes annan sjuk- och förlossningshjälp än en gammal barnmorska, som är över 70 år och redan erhållit pension på grund av ålderdomssvaghet men som alltjämt måste anlitas i brist på ersättare.

Givetvis är svenskbygden tacksam för all hjälp som kan

Från Rikholdi.

Söndagen den 8 mars ägde Rikholdi frivilliga brandkårs årsmöte rum. Att intresset för föreningsverksamheten i Rikholdi är i stigande kunde man konstatera av den stora anslutningen. Ett 40-tal unga män erlade inträdesavgiften och antecknade sig som aktiva medlemmar.

Styrelsen, med hemmansägare A. Fagerlund i spetsen, hade sänt uppprop till alla dem, som kunde tänkas ha intresse för saken och resultatet visade sig överraskande gott. Att föreningsarna i Rikholdi sakna ett hem har förut berörts i denna tidnings spalter. Som främsta punkt på dagordningen stod också husfrågan. Då ett skriande behov efter ett föreningshus förefinnes, kunde det ej heller bli tvivel om byggets igångsättande. Enhälligt beslöts att så småningom skrida till handling. Styrelsen fick i uppdrag att snarast möjligt anskaffa nödig byggnadsmaterial, såsom timmer, sten och cement. Ett 100-tal stockar torde kunna anskaffas å frivillig väg.

Det är bara att hoppas, att ungdomarna även i fortsättningen visa erforderligt intresse och energi för företagets snabba och lyckliga genomförande. Man beslöt ytterligare att köpa en femte brandspruta, som skall stationeras i Roslep.

—r—

S.O.V:s avdelning i Noarootsi håller sin vinterfest på folkhögskolan den 29 mars. Mycket omväxlande program. Också Rikholdi S.O.V:s avdelning kommer att medverka. Festen börjar kl. 5 e. m. Alla välkomna!

erhållas till sjukvårdens förbättring, ehuru vi tro, att denna hjälp kunde fördelas på ett bättre sätt. Och om det nya förslaget går igenom, är det att hoppas att det icke kommer att tillämpas schematiskt utan blir tänjrt nog att anpassas efter förhållandena i olika trakter.

Det sjuka Europa.

Europa är sjukt i dubbel mening — ekonomiskt och politiskt. Det har långt ifrån hunnit hämta sig efter den förskräckliga skakning det genomgått, redan tättna åter molnen och bli allt mörkare. Hotet har hitintills haft sina urkällor i Asien och Afrika, men det är icke utan att det som en kräftsjukdom även angripit Europas centrum.

Högsta rådet tycks icke komma långt med sitt lärda språk. Man samlas, rådslår — ja ofta köpslår — fattar beslut, skriver och avsänder noter, men det hindrar icke att var och en „sjunger efter egna noter“, d. v. s. världen har sin egen gång och bär vittne om sanningen i det urgamla ordspråket — makt är rätt — eller om man så vill: friskt vågat är hälften vunnet.

Vid behandling av ekonomiska spörsmål, det må sen vara arbetslöshetsfrågan, lantbrukskrisen eller någonting annat ont, som slagit djupa rötter och i årtal hållit den enskilde, hela nationer och stater bildligt talat på sträckbänken, har det visat sig att man trots sjukdomens svårhandterlighet dock med gemensamma intressen och målmedvetet arbete lyckats åstadkomma märkbara förbättringar. Det har ock visat sig, att de mest vitt åtskilda politiska åsikter i stater och regeringsformer icke varit till oöverkomliga hinder när det varit fråga om handelstraktater o. s. v. Man kan konstatera att en sovjetstat med framgång kunnat underhandla med de fascistiska och monarkistiska länderna. Men så snart det gäller utrymme och framför allt maktfrågan eller överförande av politiska åskådningssätt, märker man snart att det blir kortslutning i ledningen, och härvidlag står höga rådet rådlöst. Vi ha ännu i friskt minne hur Japan „nedtystade de kinesiska rövarna“ och efter eget godtycke och smak bildade nya stater i fjärran östern. Därmed ställdes Folkförbundet inför fakta, och höga rådet hade ej andra maktmedel än att

HUR LYCKLIG DU...

Hur lycklig du, som ödet gav att bo,
där höjder våglikt gå mot himlens rand,
där mörka furuskogar milsvitt stå,
där bergets topp förtonar i det blå —
där ville jag ock bo i frid och ro
i kärt och oförgätet fosterland.

Jag minnes höga, snöbetäckta fjäll,
som färgades av norrskens trolska glöd.
Jag minns mång stjärnklar, månljus sommarnatt
med dansmusik och muntra flickors skratt.
Jag särskilt minns en kyss en junikväll —
den första från en flickmun varm och röd...

Ja, det var då... och det är länge sen...
nu vandrar jag en törnströdd främlingsstråt,
så långt från hemmets by och hemmets strand
och allt som förr mig höjde, värmd, band
vid hemmets mark: var buske, träd och sten,
som klingat vefyllt i min viselåt.

Tallinn, Estland 1936.

ERIK FRAUENLOB.

skriva och sända noter. Japan utträdde högtidligt ur Folkförbundet och snart fick världen och världspressen mera spännande frågor att syssla med, varvid Japan och dess åtgärder i fjärran östern råkade i skymundan.

I höstas inmarscherade de italienska trupperna i Abessinien utan föregående krigsförklaring och begick därigenom en kränkning mot gällande folkrättsliga bestämmelser. Sedan höga rådet konstaterat, att en kränkning förelåg och efter otaliga konferenser och rådplägingar besvarades denna kränkning med igångsättande av ekonomiska sanktioner. Italien besvarade dessa sanktioner med att regelrätt och regelbundet beskjuta och bombardera sanktionsländernas rödakorsambulanser i Abessinien. Huruvida de ekonomiska sanktionerna mot Italien haft den verkan, som åsyftades, må här vara osagt, emedan det aldrig tydligt framgått, huru kraftig verkan därmed önskades. Ett torde dock vara klart: att världen fått nog av sanktioner, som ej äro resultatgivande i annat än att en del stater, som icke ansluta sig till sanktionsländerna göra en god förtjänst på andra länders bekostnad, vilka samvetsgrannt efterkom-

ma sanktionsbestämmelserna.

Nu senast har Tyskland, genom att låta trupper inmarschera i den demilitariserade Rehnzonen begått en kränkning av gällande rätt och Locarno-fördraget. Då en truppsamling inom den demilitariserade zonen fördragsmässigt jämställas med en krigsförklaring mot i folkrättsliga bestämmelser det här fallet fullt jämförbar med Italiens inmarsch i Abessinien. Skall nu förbundsakten tillämpas på samma sätt som mot Italien? Bränt barn skyr elden. Har det visat sig att de ekonomiska sanktionerna i praktiken icke medfört nämnvärda resultat beträffande Italien, torde icke heller följderna därav i fråga om Tyskland lämna det önskade resultatet. Återstår maktmedel — krig. Alla tecken tyda dock på att ingen makt är hågad för krig och att en uppgörelse i godo med Tyskland är att föredraga. Det är att märka att rollerna mellan stormakterna på en kort tid blivit helt ombytta. Beträffande sanktionerna mot Italien var Frankrike den bromsande makten och England den aktiva. Mot Tyskland är Frankrike nu den drivande kraften och England den försiktige generalen. Samtidigt som krisen är i stigande i Europa blinkar freds-

Vormsönytt.

Söndagen den 8 mars besöktes Vormsö av rektorsparet på Birkas. S. O. V-s Vormsöavdelning hade utlyst jordbruks- och hushållsmöte i Kärrslätts bönehus. Inför en talrik intresserad skara talade rektor Byström om det för Svenskbygden så aktuella problemet: hö. Frågan belystes på ett sakligt, fängslande och lättfattligt sätt och vann åhörarnas fulla erkännande. I anslutning till detsamma talade husmodern på Birkas om slaktnings-tekniken. Det koncisa ock på fakta rika framförandet väckte livligt bifall bland de samlade. Efter diskussion avslutades mötet med ett tack från Kärrslätts bornas målsman Hörnström, och allmän psalmsång.

Fredagen den 13 mars anordnade S. O. V. svenskafton i Rälby bönehus. Man hade bätt Kontraktsprost Nilsson hålla ett föredrag med ljusbilder från Sverige. Föredraget samlade fullt hus. Efter inledningsanförande av pastor Hj. Pöhl överlämnades ordet till Kontraktsprosten, som fängslade åhörarna med en skildring över ämnet: Från Ystad till Haparanda. Föredragshållaren som känner väl till förhållandena i Svenskbygden och på andra sidan Östersjön jämförde på ett träffande och behållningsrikt sätt stamfrändernas olika livsvillkor. En särskild

tanken för Afrika allt fortare och det är icke utan fara för Abessinien, att det slutligen blir detta land som får betala fiolerna. Det blir sedan visserligen en anvisning för andra småstater, vad de ha att hoppas av den så mycket omtalade kollektivsäkerheten, när en gång stormakternas livsintressen äro på dagordningen. Men det har ju alltid varit så att världen vill bli bedragen och varför skulle icke samma sanning vara gällande i dag som är. Men var finna utvägen ur denna villervalla? Den som kunde se klart i denna situation vore ett geni. Och ännu mera genialisk vore den, som kunde finna medel att bota Europas sjukdom och bringa det frid och försoning.

W-m

överraskning bjöd föredragshållaren åt barnen. På den vita duken framtröllades gestalter ur sagovärlden. Lärarinnan frk M. Hollingers roade åhörarna med några humoristiska uppläsningar. Efter tack och avslutningsord av församlingsföreståndaren pastor J. Rönneberg uppstämde unisont Modersmålets sång.

Söndagen den 15 ds. predikade prosten i församlingssalen. Klockan 1 samma dag var med anledning av estniska bokens 400 års jubileum anordnad aktus i prästgårdens stora sal med föredrag om bokens värde. Även manskören bidrog med några värdefulla sångnummer. Dessutom fick de närvarande stifta bekantskap med de estniska författarna vars värdefullaste arbeten voro till beskådande framlagda.

J gluggen.

Många kanske undra varför det tiges från gluggen. Först skrevs det vitt och brett om gluggens historia och utveckling, men sen med en gång blev det tyst som i graven. Ja, kära vänner, sådant kan ibland hända. Många och mycket kan komma emellan, och man behöver därför icke låta tålmodet tryta. Den här gången har det berott på att jag siktat för långt i gluggen och avståndet har på sätt och vis inverkat. Gluggen har hållit utkik på ingenting mindre än Amerika, som i allt vill vara, och i många hänseenden även är, ett föregångsland. Den här gången hade gluggen riktat sina strålar och trådar mot skolväsendet i ovannämnda föregångsland. Många och mycket var ju som i alla länder, men någon nyhet har gluggen dock att meddela. Amerika lär efter vad som hördes och syntes i gluggen, ha sina specialkritiker vid skolorna. Kritikerns uppgift är att vid varje besök kritisera skolan, utan att lämna några som helst anvisningar huru förefintliga bristfälligheter böra avhjälpas. Efter besöket har han att inkomma till skolstyrelsen med en likadan rapport och sedan blir det skollärarens

Brevlåda.

Ing. Carl Y. Cygneus

Red. Beklagar, men brevet kan ej användas, emedan det bär vittne om att Ni ej känner till svenskbygden och svensksfolket i Estland och till yttermera visso framgår att desamma ej ligga Eder nära om hjärtat eftersom Ni efter många års vistelse härute står främmande inför deras föreningsverksamhet. Bättre lycka nästa gång!

Fredagen den 13 dennes höll Kommunalrådet på Vormsö stämma för att mottaga skattebestämmelserna och 1936/37 års budget. Resultatet blev naturligtvis negativt, annars skulle inte någon längre tro på fredagen den 13 som något olycksbådande.

Per Bonde.

och skolstyrelsens sak att efter bästa förmåga avhjälpa de förefintliga bristerna. Huruvida dessa försök med specialkritiker lämnat tillfredsställande resultat, återstår för framtiden att utröna.

Efter att hava mättat min nyfikenhet på amerikanskt nytt, vände jag gluggen till hemlandet. Och under över alla under, men sant är det. Enligt vad gluggen kunde konstatera, har utvecklingen här hemma gått framåt med stormsteg. Svenskbygden är icke långt efter Amerika. Vi ha i stället för skolkritiker föreningsverksamhets kritiker. Skillnaden är blott den, att det här ofta går under falsk flagg. Tänk att jag kunde skönja i gluggen mannen i lång svart kappa, skallig peruk, långt skägg och åtskillig falsk fromhet, där han går från gård till gård och kritiserar föreningsverksamheten i svenskbygden. Till en början blev jag riktigt nedstämd, men tack vare gluggens förmåga kunde jag både snart och lätt sätta mig in i de rätta förhållandena. Och efteråt är jag nu varken nedstämd eller ond utan tycker snarare synd om kritiker, vilka utöva det ofta viktiga och ansvarsfulla yrket icke för själva sakens skull utan kritisera för kritikens skull, och det ofta på smygvägar.

Sälskyttarna från Naissaar räddade.

Såsom i estniska pressen redan meddelats, ha ett flertal sälskyttar från Naissaar varit i största livsfara på grund av storm. Tre av dem drevo ju i tre dagar omkring på Östersjön men upptogs till sist av Almargrundets fyrskepp vid svenska kusten. Mest orolig var man emellertid för en annan grupp på tre man, Bertelson och bröderna Lillevors,

och beträffande dessa hade de anhöriga redan uppgivit allt hopp. På söndagen nåddes man emellertid av det glada budskapet, att även dessa voro räddade. De hade lyckats taga sig i land på finska kusten. På söndagskvällen återvände de hem. Därmed äro alla sälskyttarna från Naissaar i säkerhet.

Uno Stadius död.

Den 5 mars avled i Helsingfors en av finlandssvenskarnas främsta folkbildningsmän och nykterhetskämpar, rektor Uno Stadius. Mest känd var väl rektor Stadius som ledare av godtemplarrörelsen i Finland, men även i Sverige gjorde S. på sin tid en betydande insats som folkhögskoleman och nykterhetstalare.

Estlandssvenskarna besökte rektor Stadius flera gånger för fördrag och studier. Så besökte S. redan på 1890-talet Vormsö —han var, då ung student—och upptog där en hel del unika fotografier, vilka ännu finnas bevarade som skioptikonbilder. Med dessa reste han sedan land och rike kring och höll föredrag om Vormsö-svenskarna.

Senast besökte rektor S. Vormsö 1932. Besöket blev märkligt så tillvida, att han därvid kom att bli grundläggare av estlandssvenskarnas första godtemplarloge.

Svensk fest i Haapsalu.

Lördagen den 14 mars anordnade Haapsalu Svenska Folkdansförening i stadens badinrättningslokaler en svensk fest. Festen inleddes med en vals, spelad av Skyddkårens orkester. Programmet, vilket bestod av folkdanser, solodanser och solosång, utfördes i salen på parketten. Folkdanserna uppfördes av Svenska gymnasiet folkdanslag och solodanserna av fru Erlund och fröken Nelsson. Hela arrangemanget skötte av fruarna Blees Nelsson, Erlund samt fröken Nelsson, under samverkan av gymnasieeleverna

Kyrkoherde Norborg sjuk.

Som förut meddelats skulle kyrkoherde Carl Norborg från Foss ha predikat i Svenska kyrkan i Tallinn söndagen den 22 mars. Tyvärr insjuknade kyrkoherde Norborg på hitresan och ligger alltjämt sjuk i influensa i Åbo. Det är därför ovisst, när kyrkoherde Norborg kan komma och hur mycket av det i förväg uppgjorda programmet som kan genomföras.

Föredragsafton.

Onsdagen den 18 dennes hade S. O. V. anordnat en föredragsafton i Svenska folkskolan härstädes.

Föredraget, som hölls av dr A. Skielse, belystes med en stor mängd ljusbilder, och därigenom fingo åhörarna en livlig föreställning om Norges

Vormsö sjukstuga

har en tid haft icke mindre än fem patienter. En patient har redan utskrivits såsom frisk. Vormsöborna börja tydligen inse värdet av att vid sjukdom få vårdas i den lugna och fridfulla sjukstugan.

Den 16 mars förrättades i sjukstugan ett högtidligt barn-dop, då det första å sjukstugan födda barnet, Märta Johanna Blomman, där döptes. Dopet förrättades av prostén Nilsson, och barnet frambars av prostinnan Märta Nilsson. Genom enskild gåva ha alla barnaföderskor frisäng å sjukstugan.

karga men på samma gång storslagna natur från söder ända upp till Nordkap.

Innan föredraget begynte, sjöngo skolans elever under lärarinnan fru G. Stahl's ledning ett par norska folkvisor samt en elev i fjärde klassen föredrog på pianino Folkvisa av Grieg.

Skada bara, att intresset och förståelsen för dylika föredrag ännu ej rotat sig tillräckligt djupt bland svenskarna i Tallinn. Annat är det på landsbygden, där sådana tillställningar alltid gå för fulla hus.

Efter föredragets slut serverades te av några tjänstvilliga damer och resten av kvällen förflöt under livligt samspråk.

s.

Wormsö Koop. Handelsförenings medlemmar sammankallas till ordinarie årsmöte den 27 mars 1936 kl. 4 em. å Wormsö prästgård.

Styrelsen.

Wormsö Kooperativa Handelsförening

Affärsställning 31/12 1935.

Aktiva

Kontant kassa . . .	153:15
Debitorer	2908:04
Andelar i andra föreningar	750:69
Varor i inköpsvärde	4580:55
Inventarier	1059:83
Fastigheter	4500:75
Förskotterade utgifter	25:—

Summa Kronor 13978:01

Passiva

Medlemmarnas andelar	2810:90
Reservkapital	933:06
Grundkapital	470:17
Amorteringskapital	784:02
Kreditorer	152:53
Lån	7662:75
Obetalda affärsomkostn.	154:62
Räntor	395:01
Utträdade medlemmars andel	38:87
Vinst 1935	576:08
Summa Kronor	13978:01

Utländel.**Kriget i Abessinien.****Staden Dshidshiga
fullkomlig ödelagd.**

27 italienska bombplan bombarderade staden Dshidshiga över en och en halv timme och nedkastade därvid icke mindre än c:a 20 ton sprängämnen.

Under bombardemanget förstördes finska och egyptiska ambulanserna och en mängd sårade ljöto döden för att ej tala om stadens befolkning, som till stor del omkom.

**Abessinska regeringen
protesterar.**

Protest har av abessinska regeringen avlämnats till alla representanter för utländska makter mot användning av giftiga gaser från italienarnas sida. I protestnoten understrykes, att gasangreppen främst äro riktade mot den fredliga befolkningen.

Tyskland kräver internationellt lån och kolonier.

Tyskland önskar köpa tillbaka Memel och Danzig och anhåller därför om ett stort internationellt lån samt fordrar även tillbaka vissa områden i Afrika, vilka tidigare varit tyska kolonier.

Lettlands presidentfråga löst.

I anseende till att statspresident Kviesis mandat som president utgår den 11 april detta år, har presidentfrågan i Lettland lösts medels en den 19 ds offentliggjord lag. Medan den nuvarande presidenten valdes av parlamentet i stöd av författningen av år 1933, kommer statspresidentens åligganden, enligt den nya lagen, att övertagas av ministerpresidenten Ulmanis. Skulle Ulmanis av någon orsak vara förhindrad att fullgöra sina åligganden som statspresident skall han ersättas av krigsminister Balodis. Lagen träder i kraft den 11 april.

Tyska flygmaskiner över Strassbourg.

Den 23 dennes observerades två tyska flygplan över en av Strassbourgs förstäder. Man förmodar, att från planen, som flögo på 50 m höjd, fotograferades.

65 år

fyller tisdagen den 31 mars fru Amanda Ambrosius, född Hägersten, Tallinn. Fru Ambrosius är född i Lovö i Sverige och änka efter förre klockaren i svenska församlingen Albin Ambrosius.

Lärpojke

som förstår svenska språket, erhåller anställning i tryckeri. Svar till Kustbons redaktion.

Korsord nr. 5.

1	2	3			4	5	6	7
8				9	10		11	
12				13			14	
			15					
16	17	18		19			20	21
22				23			24	
			25					
26	27	28		29			30	31
32				33			34	
35						36		

Vågräta:

1. Blir kon på „ladan“. 4. Var så gott som varje nargöbo förr i världen. 8. Svarar när man ropar. 9. Bruka småbarn ha rosig och mjuk. 11. Säger grodan. 12. Gjorde eva med äpplet. 13. och sade hon antagligen till Adam. 14. Uthärdar. 15. Kan man på Rågöarna. 16. Får man ej alltid för mödan. 19. Kommer från varma länder. 20. Färg. 22. Måste man göra med höet men inte med hästen. 23. Estnisk förkortning för fru. 24. Är bra att ha om man är förföljd. 25. Huvudsak. 26. Vill man gärna vara vid vackert väder. 29. Detsamma som sade. 30. Har man både på höger och vänster sida. 32. Stats. 33. Så kallad. 34. Ätes mjölken om sommaren. 35. .. sig bra eller illa. 36. Wormsönamn.

Lodräta:

1. Har numera oftast även motor. 2. Kan man om vintern med släde om sommaren med vagn. 3. .. och pris. 5. Oktober. 6. Mellan 1 och 3. 7. Är varannan runöbo. 9. Har varje häst i Estland. 10. Består ofta av plåt. 17. Älskar rågöbon. 18. Räcka. 20. Bäste Broder. 21. Brukar säkert den göra som löst ett svårt ord i korsordsgåtan. 27. .. sig-synes. 28. Finns mången på Nuckö men ej i den övriga svenskbygden. 30. Bör man ej göra ur usla brunnar. 31. Namn på flicka.

Lösning insändes i urklipp eller avskrift till red. senast den 12 april 1936. Först öppnade rätta lösningen belönas med bokgåva värde kr. 2.50. Uppgiv namn och adress.

E. Heisleri trükk, Pikk 41, Tallinn.

Utgivare:

Svenska Odlingens Vänner

Redaktion:

M. Westerblom, ansvarig red.
A. Stahl.
A. Aspelin.

Lokalredaktörer:

Vormsi, T. Gårdström.
Noarootsi, V. Pöhl.
Höbring, A. Vesterberg.
Roslep, A. Bergman.

Rüütli 3, Tallinn. Tel. 470-08

Prenumerationspris:

Inrikes	Utländet
1 år Ekr 2:—	1 år Ekr. 4:—
1/2 " " 1:—	1/2 " " 2:—

Gudstjänster.

Svenska kyrkan i Tallinn:
Sönd. den 29 mars (5. sönd. i Fastan) kl. 11 fm. svensk högmässa, prosten K. Nilsson. Söndagskola. Kl. 5 em. syföreningens basar i Olaisalen, Mustapeade Klub.

I Noarootsi - Rikholdi församling:

Söndagen den 29 mars Nuckö kyrka kl. 10 f. m. Isacsson. Rosleps kapell kl. 10 f. m. khde S. Danell. Sutleps kapell kl. 5 e. m. khde S. Danell. Enby kl. 6 e. m. Isacsson.

Söndagen den 5 april Rosleps kapell kl. 10 f. m. ungdoms konfirmation. Allmän nattvardsgång. Danell och Isacsson.

Skärtorsdag den 9 april Nuckö kyrka kl. halv 11 f. m. gemensam nattvardsgudstjänst Danell. Rosleps kapell kl. 5 e. m. nattvardsgudstjänst Danell och Isacsson.

Långfredagen den 10 april Nuckö kyrka kl. 10 f. m. svensk gudstjänst. Danell. Rosleps kapell kl. 10 f. m. Isacsson. Sutleps gamla kapell kl. 5 e. m. gemensam estnisk-svensk gudstjänst med nattvardsgång. Danell.

Påskdagen d. 12 april Nuckö kyrka kl. 10 f. m. svensk gudstjänst. Danell. Rosleps kapell kl. 10 f. m. Isacsson.

Annandag Påsk den 13 april Sutleps gamla kapell kl. 11 f. m. Danell.

**Kom ihåg Kulturfondens
sparbössa!**